PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2007. március 1-je [1]

1. A jelen fellebbezéssel a Common Market Fertilizers SA társaság (a továbbiakban: fellebbező vagy CMF) az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága által a Common Market Fertilizers kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. szeptember 27-én hozott ítélet [2] (a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel az Elsőfokú Bíróság elutasította a fellebbezőnek az Európai Közösségek Bizottsága által 2002. december 20-án hozott határozatok [3] megsemmisítésére irányuló keresetét, amelyekben az került megállapításra, hogy egy meghatározott esetben a behozatali vám elengedése nem volt indokolt.

Jogi háttér

2. A vámfizetési kötelezettség alól nem mentesített társaságok által exportált, Bulgáriából és Lengyelországból származó, húgysav és ammónium-nitrát keverékéből álló oldat behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám megállapításáról és az átmeneti vámmal biztosított összegek végleges megfizetéséről szóló, 1994. december 22-i 3319/94/EK tanácsi rendelet [4] 1. cikkének (3) és (4) bekezdése az alábbiakat írja elő:

„3.) A Lengyelországból származó behozatalokra kivetett dömpingellenes vám értéke egyenlő a termék 89 [ECU] tonnánkénti behozatali minimálára és a termék tonnánkénti, (költség, biztosítás és fuvardíj [CIF]) közösségi határparitáson számított, [Közös Vámtarifával] (KVT) növelt ára közötti különbségével minden olyan esetben, amelyben a tonnánkénti, CIF közösségi határparitáson számított, KVT-vel növelt ár alacsonyabb a behozatali minimálárnál, valamint ha a szabad forgalomba bocsátott behozatalok közvetlenül az alábbiakban felsorolt lengyelországi exportőrökkel vagy termelőkkel kapcsolatban nem lévő importőr felé kerültek kiszámlázásra:

[...]

1 – Eredeti nyelv: olasz.

2 – A T-134/03. sz. és T-135/03. sz. egyesített ügyek (EBHT 2005., II-3923. o.).

3 – C(2002) 5217 végleges és C(2002) 5218 végleges.

4 – HL L 350., 20. o.

Azon szabad forgalomba bocsátott behozatalok tekintetében, amelyek nem közvetlenül valamelyik fent hivatkozott, lengyelországi exportőrrel vagy termelővel kapcsolatban nem lévő importőr felé kerültek kiszámlázásra, a következő külön vámtételt kell kivetni:

a Lengyelországból származó termékek esetében tonnánként 22 [ECU-t], kivéve „a Zaklady Azotowe Pulawy által tanúsított [...] terméket, amelyre [...] tonnánként 19 [ECU] összegű különleges vám kerül meghatározásra [...].

4. Eltérő rendelkezés hiányában a vámokra vonatkozó hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni." [nem hivatalos fordítás]

3. A 2000. november 16-i 2700/2000 európai parlamenti és tanácsi rendelettel [5] módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet [6] (a továbbiakban: Vámkódex) 239. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. A behozatali vagy kiviteli vámokat a 236., 237. és 238. cikkben említett helyzetektől eltérő más olyan helyzetekben is vissza lehet fizetni vagy el lehet engedni:

– amelyeket a bizottsági eljárásnak megfelelően kell meghatározni;

– amelyek olyan körülményekből adódnak, amelyeket nem az érintett személynek tulajdonítható megtévesztés vagy nyilvánvaló hanyagság okozott. A bizottsági eljárásnak megfelelően kell meghatározni azokat a helyzeteket, amelyekben ez a rendelkezés alkalmazható, és azokat az eljárásokat, amelyeket ennek érdekében követni kell. A visszafizetés vagy elengedés különleges feltételekhez köthető.

[...]"

4. A Vámkódex 4. cikkének 24. pontja alapján „[b]izottsági eljárás" „a 247. és 247a. cikkben, illetve a 248. és 248a. cikkben említett eljárás".

5. A Vámkódex 247. cikke úgy rendelkezik, hogy „az e rendelet végrehajtásához szük-

5 – HL L 311., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet, 239. o.

6 – HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.

séges intézkedéseket [...] a 247a. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni [...]".

6. A Vámkódex 247a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Bizottság munkáját a Vámkódex Bizottság (a továbbiakban: bizottság) segíti."

(2) Ahol erre a bekezdésre történik hivatkozás, az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát."

7. A Vámkódex Bizottság eljárási szabályzatának 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 14. cikk (2) bekezdésének megfelelően az elnök főszabály szerint legkésőbb az ülést megelőző tizennégy naptári nappal megküldi az Állandó Képviseletek és a bizottság tagjai számára a meghívót, az ülés napirendjét, valamint a bizottsági döntést igénylő intézkedési terveket és minden egyéb munkaanyagot.

(2) Sürgős esetekben, illetve amikor azonnal alkalmazandó intézkedés meghozatalára van szükség, a bizottság elnöke valamely bizottsági tag kérése vagy saját kezdeményezése alapján az ülést megelőző öt naptári napra lerövidítheti a megküldésre nyitva álló, előző bekezdésben említett határidőt.

(3) Különlegesen sürgős esetekben a bizottság elnöke eltekinthet az (1) és (2) bekezdésben megállapított határidő betartásától. Ha az így összehívott ülésen új napirendi pont felvétele merül fel, arról a bizottság tagjai egyszerű szótöbbséggel határoznak."

8. A Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i

1999/468/EK tanácsi határozat[7] (a továbbiakban: komitológiai határozat) 2. cikke a következőket írja elő:

„A végrehajtási intézkedések meghozatalára irányuló eljárási szabályok kiválasztására az alábbi kritériumok vonatkoznak:

a) a közös agrárpolitika és a közös halászati politika alkalmazásával, illetve a jelentős költségvetési vonzatú programok végrehajtásával kapcsolatos irányítási intézkedéseket az irányítóbizottsági eljárás szerint kell meghozni;

b) az alap-jogiaktusok alapvető fontosságú rendelkezéseinek alkalmazására szolgáló általános hatályú intézkedéseket, beleértve az emberek, állatok, illetve növények egészségének és biztonságának védelmére vonatkozó intézkedéseket, a szabályozási bizottsági eljárás szerint kell meghozni.

Amennyiben valamely alap-jogiaktus azt írja elő, hogy a jogi aktus egyes nem alapvető fontosságú rendelkezéseit végrehajtási eljárások révén lehet módosítani, illetve frissíteni, akkor ezeket az intézkedéseket a szabályozási bizottsági eljárás szerint kell meghozni.

c) Az a) és b) pont sérelme nélkül a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni minden olyan esetben, amikor ezt tekintik a legmegfelelőbbnek."

9. A komitológiai határozat 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Szabályozási bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot szabályozási bizottság segíti, amely a tagállamok képviselőiből áll, és elnöke a Bizottság képviselője.

(2) A Bizottság képviselője a bizottság elé terjeszti a meghozandó intézkedések tervezetét. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről. A véleményt a Szerződés 205. cikkének (2) bekezdésében a Tanácsnak a Bizottság

7 – HL L 184., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 124. o.

javaslata alapján elfogadandó határozataira előírt többséggel kell meghozni. A bizottságban a tagállamok képviselőinek szavazatait az említett cikkben meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavaz.

(3) A Bizottság, a 8. cikk sérelme nélkül, a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.

(4) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság a meghozandó intézkedésekről haladéktalanul javaslatot terjeszt a Tanács elé, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet [...].”

10. Az 1998. július 29-i 1677/98/EK bizottsági rendelettel [8] módosított, a Vámkódex végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet [9] (a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 905. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha az a döntéshozó vámhatóság, amelyhez a Vámkódex 239. cikkének (2) bekezdése szerint a visszafizetésre vagy elengedésre irányuló kérelem benyújtásra került, a 899. cikk alapján nem tud határozatot hozni, de a kérelmet olyan bizonyítékok támasztják alá, amelyek a körülményekből eredő olyan különleges helyzetet képezhetnek, amelynek során az érintett személy részéről sem csalárd szándék, sem nyilvánvaló gondatlanság nem merülhet fel, az adott hatóság tagállama az ügyet a 906–909. cikk alapján történő elintézés céljából a Bizottsághoz utalja.

A döntéshozó vámhatóság – ha az üggyel kapcsolatban semmilyen kételye nem merül fel –, maga is határozhat a vámok visszafizetéséről vagy elengedéséről azokban az esetekben, amikor úgy ítéli meg, hogy a Vámkódex 239. cikke (1) bekezdésében megállapított feltételek teljesültek, és ha az ugyanabból a különleges helyzetből eredő egy vagy több behozatali vagy kiviteli művelet tekintetében keletkező összeg érintett személyenként kevesebb mint 50 000 [euró].

Az »érintett személy« kifejezést ugyanúgy kell értelmezni, mint a 899. cikk esetében.

Minden egyéb esetben a döntéshozó vámhatóság elutasítja a kérelmet.”

8 – HL L 212., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 9. kötet, 30. o.

9 – HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.

11. A végrehajtási rendelet 906. cikkének rendelkezései szerint:

„A Bizottság a 905. cikk (2) bekezdésében említett ügy beérkezésétől számított 15 napon belül megküldi az előterjesztés egy-egy másolati példányát a tagállamoknak.

Az adott ügy megvitatását a lehető leghamarabb a Vámkódex 247. cikkében meghatározott bizottság napirendjére kell tűzni."

12. A szóban forgó ügy tényállásának megvalósulását követően a végrehajtási rendelet módosításáról szóló, 2003. július 25-i 1335/2003/EK bizottsági rendelet [10] a következőképpen módosította a végrehajtási rendelet 906. cikk második albekezdését:

„Az adott ügy megvitatását a lehető leghamarabb a Vámkódex 907. cikkében említett szakértői csoport napirendjére kell tűzni.

13. A végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdése szerint:

„Az adott ügyet vizsgáló bizottság keretében egy valamennyi tagállam képviselőiből álló szakértői csoporttal történő konzultáció után a Bizottság határoz arról, hogy a különleges helyzet alapján jogszerű-e a visszafizetés vagy elengedés."

A jogvita alapját képező tényállás

14. Az Elsőfokú Bíróság által megállapított, a jogvita alapját képező tényállást a megtámadott ítélet 14–28. pontja tartalmazza a következők szerint:

„14. A belgiumi székhelyű felperes vegyi termékek, nevezetesen nitrogén tartalmú (húgysav és ammónium-nitrát) oldatok nagykereskedelmével foglalkozik. A felperes által irányított gazdasági csoportba tartozik a felperes 100%-os tulajdonában lévő, Hamburgban (Németország) található Rellmann GmbH, valamint a Rellmann 100%-os tulajdonában álló, rostocki (Németország) székhelyű Agro Baltic GmbH. A felperes 1989-ben megszerezte a Champagne Fertilisants társaságot, amely valamennyi franciaországi tevékenységének pénzügyi képviseletét ellátja.

15 A lengyel Zaklady Azotowe Pulawy (a továbbiakban: ZAP) exportőri minőség-

10 – HL L 187., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 13. kötet, 463. o.

ben termékeket értékesít az Agro Baltic számára. A felperes gazdasági csoportjának tagjai között a következő kereskedelmi forgalom történik: az Agro Baltic eladja a termékeket Rellmann-nak, amely azokat a maga részéről a felperesnek adja el. A megfelelő számlák kiállításra kerülnek.

16 A T-134/03. sz. ügyben az Agro Baltic 1997. március és szeptember között három szállítmány húgysav és ammónium-nitrát keveréket vásárolt a ZAP-tól. E szállítmányok a jelen ítélet 15. pontjában részletezett kereskedelmi forgalomban vettek részt.

17 A termékek Agro Baltic nevében történő szabad forgalomba bocsátásával, valamint azoknak a szabad forgalom számára a felperes nevében történő felszabadításával az engedélyezett vámügynöki tevékenységet ellátó Cogemát bízták meg.

18 Az árukat tehát az Agro Baltic nevében EU0 nyilatkozat alapján, valamint a ZAP és az Agro Baltic közötti ügylet tényét igazoló csatolt számlákkal és az áruk lengyel eredetét igazoló EUR.1 bizonyítvánnyal szabadon forgalomba bocsátották. Ezt követően az árukat raktárba helyezték, ahonnan néhány perc elteltével a Champagne Fertilisants nevében szabad forgalom számára történő felszabadítás céljából kivitték.

19 A T-135/03. sz. ügyben az Agro Baltic 1995. januárban vásárolt egy szállítmányt a ZAP-tól, amely azután a jelen ítélet 15. pontjában részletezett kereskedelmi forgalomban vett részt.

20 Az Agro Baltic megbízást adott az engedélyezett vámügynöki tevékenységet ellátó SCAC Rouen társaság számára (a továbbiakban: SCAC) az áruk Agro Baltic nevében történő szabad forgalomba bocsátására, valamint azoknak a szabad forgalom számára a felperes nevében történő felszabadítására. Ilyen módon tehát ugyanazon árura ugyanannál a vámhivatalnál két behozatali nyilatkozat megtételére került sor, amelyeknek két eltérő címzettje volt, aminek következtében szét lehetett választani a vám és az általános forgalmi adó fizetését.

21 A SCAC a szabad forgalomba bocsátás és a szabad forgalom számára történő felszabadítás során egyszerűsített vámkezelési eljárást vett igénybe, kizárólag a felperes nevében. Ennek érdekében a SCAC a felperes nevében IM4 nyilatkozatot töltött ki, amelyhez csatolta a Rellmann és a felperes közötti ügyletet igazoló számlákat és az áruk lengyel eredetét igazoló EUR.1 bizonyítványt.

22 Az illetékes francia hatóság először elfogadta az e két ügyre vonatkozó nyilatkozatot, az EUR.1 bizonyítványok alapján mentességet adott a behozatali vám alól, és nem követelte a dömpingellenes vám megfizetését.

23 Az utólagos ellenőrzés alapján az illetékes francia hatóságok azonban megállapították, hogy a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdése által bevezetett, tonnánként 19 [euró] mértékű különleges vámot alkalmazni kellett volna az e két ügyben érintett valamennyi szállítmány esetében. Véleményük szerint ugyanis az áruk tényleges importőre a felperes volt, amely számára azonban a ZAP közvetlenül nem állított ki számlát, habár a szóban forgó termékeket a ZAP tanúsította. A T-134/03. sz. ügy iratai szerint az illetékes francia hatóságok megállapították, hogy az áruk átmeneti raktározása – annak rendkívül rövid időtartama okán – csak jogi fikció volt, és hogy a felperes mindhárom szóban forgó ügylet során az áruk birtokába lépett, még mielőtt az Agro Baltic nevében megtették volna a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó nyilatkozatot. Pontosabban a T-135/03. sz. ügy iratai szerint az illetékes francia hatóságok megállapították, hogy csak egyetlen szabad forgalomba bocsátási és szabad forgalom számára történő felszabadításra irányuló nyilatkozatot tettek a felperes nevében.

24 Ilyen előzmények után a T-134/03. sz. ügy iratai szerint a Centre du renseignement, d'orientation et de contrôle de Poitiers (Poitiers-i Nyomozati, Stratégiai és Ellenőrzési Központ) tisztviselői 1998. december 4-én jegyzőkönyvet vettek fel, amely szerint összesen 3 911 497 francia frank (FRF) (564 855 euró) összegű vámot és adót kerültek el. A T-135/03. sz. ügy iratai szerint a direction interrégionale des douanes de Rouen (Rouen-i Régióközi Vámigazgatóság) 1997. november 13-án jegyzőkönyvet vett fel, amely szerint összesen 840 271 FRF (128 098 euró) összegű vámot kellett volna kivetni.

25 A felperes 1999. novemberben és decemberben a Vámkódex 239. cikke alapján a vámok elengedése iránti kérelmeket nyújtott be a francia vámhatósághoz. Ez utóbbi 2002. február 14-én megküldte az említett kérelmeket a Bizottsághoz, amely azokat a REM 02/02 (T-134/03. sz ügy) és a REM 03/02 (T-135/03. sz. ügy) hivatkozási szám alatt iktatta.

26 A Bizottság 2002. szeptember 9-i és 10-i levelében – amelyekre 2002. október 11-én érkezett válasz – jelezte a felperesnek, hogy a REM 02/02 és a REM 03/02 ügyekben elutasító határozatot szándékozik hozni.

27 2002. november 12-én a REM/REC szakértői csoport összeült a vámbizottság visszatérítési csoportja keretében. Az ülésről készült, 2002. november 29-én összeállított rövid emlékeztető értelmében a szakértői csoportban történt végső szavazás a REM 02/02 és a REM 03/02 ügyben a következő eredményt hozta: »hat delegáció a bizottsági javaslat mellett szavaz, négy delegáció tartózkodik és öt delegáció a bizottsági javaslat ellen szavaz«.

28 A Bizottság, miután úgy ítélte meg, hogy a felperes részéről nyilvánvaló hanyagság merült fel, emellett pedig nem állt fenn különleges helyzet, és ebből következően a Vámkódex 239. cikke alkalmazásának feltételei nem teljesültek, 2002. december 20-án meghozta a C (2002) 5217 végleges (REM 02/02. sz. ügy) és a C (2002) 5218 végleges (REM 03/02. sz. ügy) határozatokat, amelyekben megállapította, hogy a behozatali vámok elengedése nem volt indokolt (a továbbiakban: a vitatott határozatok). E határozatokról értesítette a francia vámhatóságot, amely 2003. február 10-én megküldte azokat a felperesnek."

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

15. Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. április 18-án benyújtott keresetleveleivel – amelyeket T-134/03. és T-135/03. számokon vettek nyilvántartásba – a CMF három jogalapra hivatkozva a megtámadott határozatok megsemmisítését kérte.

16. Első jogalapjában különösen az EK 7. cikknek és a komitológiai határozat 5. cikkének, valamint a Vámkódex bizottság belső szabályzata 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott.

17. Második jogalapjában a felperes arra hivatkozott, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor úgy vélte, hogy a Vámkódex 239. cikkében szabályozott elengedés engedélyezésének feltételei nem állnak fenn.

18. A harmadik jogalapjában a felperes azt állította, hogy a Bizottság nem tett eleget az EK 253. cikkből eredő indokolási kötelezettségének.

19. A T-134/03. és T-135/03. sz. ügyek egyesítését követően a megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság elutasította a keresetet, és a fellebbezőt kötelezte a költségek viselésére.

20. Ami az EK 7. cikknek és a komitológiai határozat 5. cikkének állítólagos megsértését illeti, az Elsőfokú Bíróság először is elfogadhatatlannak nyilvánította a végrehajtási rendelet 907. cikke (1) bekezdésén alapuló jogellenességi kifogást, amelyet a felperes a fenti jogalap keretében terjesztett elő. [11]

21. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság először is megállapította, hogy a kifogás elkésett, mivel az csak a válasz szakaszában került előterjesztésre, és nem olyan jogi vagy ténybeli elemen alapul, amely az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás során merült fel. [12]

22. Ezen túlmenően az Elsőfokú Bíróság kiemelte, hogy hivatalból nem foglalkozhat a végrehajtási rendelet 907. cikke (1) bekezdésének jogellenességével, ugyanis az ilyen jogellenesség nem vizsgálandó hivatalból. [13] Az Elsőfokú Bíróság, miközben elismerte, hogy hivatalból kell megállapítania a megtámadott jogi aktust elfogadó intézmény hatáskörének hiányát, először is megjegyezte, hogy jelen esetben a Bizottság hatáskörének keretei között járt el a vitatott határozatoknak a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdése alapján történő elfogadásakor, amely rendeletet a Vámkódex Bizottság véleménye alapján az említett kódex 239., 247. és 247a. cikkében előírt eljárás szerint fogadták el. Másodszor, az ítélkezési gyakorlatból nem következik, hogy az Elsőfokú Bíróságnak hivatalból vizsgálnia kellett volna, hogy a vitatott határozatok jogi alapját képező végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének elfogadásakor a Bizottság túllépte-e a hatáskörét. [14]

23. Másodszor az Elsőfokú Bíróság elutasította azt a felperesi érvelést, mely szerint a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdése alapján a „[Vámkódex] Bizottság keretében" összeülő szakértői csoport a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottságnak minősül. [15]

24. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a komitológiai határozat (7) preambulumbekezdése és 5. cikke értelmében a szabályozási eljárás „az alapjogi aktusok alapvető fontosságú rendelkezéseinek alkalmazására szolgáló általános hatályú intézkedéseknél" kerül alkalmazásra, miközben a vitatott határozatok egyediek, és ennek megfelelően nem általános hatályúak. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja szerint, ha elfogadnánk, hogy a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottság véleményt nyilváníthat valamely egyedi vámelengedési vagy visszafizetési határozati javaslatról, az egészen egyszerűen egybemosná az

11 – A megtámadott ítélet 51. pontja.

12 – Ugyanott.

13 – E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a 14/59. sz., Société des fonderies de Pont-à-Mousson kontra Főhatóság ügyben 1959. december 17-én hozott ítéletre (EBHT 1959., 445., 474. o.) hivatkozott.

14 – A megtámadott ítélet 52. pontja.

15 – Uo. 54. és 58. pont.

egyedi határozat és az általános hatályú jogi aktus fogalmát, amelyek egymástól alapjaikban különböznek, következésképpen sértené az EK 249. cikket, csakúgy, mint az EK 7. cikket és a komitológiai határozatot. [16]

25. Az Elsőfokú Bíróság még azt is megjegyezte, hogy amennyiben a jogalkotó, azaz jelen esetben a Bizottság a Vámkódex Bizottság megkérdezését is szükségesnek tartotta volna az egyedi elengedési vagy visszafizetési eljárásokban, akkor bizonyára a „bizottsággal folytatott konzultáció után" fordulatot használta volna. A „bizottság keretében" fordulat azt mutatja, hogy a 907. cikkben említett szakértői csoport működését tekintve nyilvánvalóan különbözik a Vámkódex Bizottságtól. [17]

26. A Vámkódex Bizottság eljárási szabályzata 4. cikke (1) bekezdésének állítólagos megsértésére alapított, a fellebbező által előterjesztett azon kifogást, mely szerint a továbbításra előírt határidőn belül, azaz a bizottság ülését tizennégy naptári nappal megelőzően nem küldték ki a munkaanyagot a tagoknak, az Elsőfokú Bíróság elutasította.

27. Az Elsőfokú Bíróság, miután megállapította, hogy a szakértői csoport tagjainak tizenhárom naptári nap állt rendelkezésére annak a válaszlevélnek a megismerésére, amelyet a fellebbező a Bizottság levelére küldött, kijelentette, hogy a természetes és jogi személyek nem hivatkozhatnak e szabály állítólagos megsértésére, amelynek egyébként sem a magánszemélyek védelme a célja, hanem az említett bizottság belső működésének – a tagok jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett történő – biztosítása. [18]

28. A Vámkódex 239. cikkének alkalmazása során elkövetett nyilvánvaló mérlegelési hibával kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság, miután kiemelte, hogy nem fér kétség ahhoz, hogy a fellebbező részéről nem merült fel csalárd szándék, kizárólag a második megsemmisítési jogalap azon részét vizsgálta, amely a fellebbező gondatlanságának állítólagos hiányára vonatkozik, és kizárta annak lehetőségét, hogy e vonatkozásban a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett volna el, ami feleslegessé tette a különleges helyzet fennállására vonatkozó kifogás vizsgálatát. [19]

29. Előljáróban az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a Vámkódex 239. cikke szerinti nyilvánvaló hanyagság vizsgálata céljából

16 – Uo. 55–57. pont.
17 – Uo. 59. pont.
18 – Uo. 77–79. pont.
19 – Uo. 115., 147. és 149. pont.

figyelembe kell venni különösen azon rendelkezés bonyolult mivoltát, amely rendelkezés végrehajtásának elmulasztása a vámtartozást keletkeztette, valamint a gazdasági szereplő szakmai tapasztalatát és gondosságát. [20]

30. A rendelkezések bonyolult mivoltát illetően az Elsőfokú Bíróság egyrészt kiemelte, hogy egy másik alkalommal [21] már határozott arról, hogy a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdése nem vet fel különös értelmezési nehézséget, másrészt pedig – miként azt a Bizottság is állította –, a fellebbező nem mentesülhet saját felelőssége alól azzal, hogy az ügynökei által elkövetett vélt vagy valós hibákra hivatkozik, mivel a szóban forgó termékek behozatalának módját maga a fellebbező dolgozta ki, és szabadon választotta meg vámügynökeit is. [22]

31. A fellebbező szakmai tapasztalatát illetően az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Bizottság jogosan hivatkozott arra, hogy a fellebbező rendelkezik az ilyen ügyletek viteléhez szükséges szakmai tapasztalattal. [23]

32. Végezetül az Elsőfokú Bíróság a gazdasági szereplő gondosságával kapcsolatban úgy ítélte meg, hogy egészében véve a szóban forgó ügy folyamán a fellebbező által tanúsított magatartás nem minősíthető eléggé gondosnak. Ugyanis a fellebbező – aki pedig a szóban forgó termékek vámkezelési műveletei tekintetében állítólagos járatlanságára, valamint a 3319/94 rendelet alkalmazásában rejlő nehézségekre hivatkozott – nemcsak hogy nem kért tanácsot vámügynökeitől, hanem még nagyon is pontos utasításokat adott nekik. Ezen túlmenően az Elsőfokú Bíróság szerint a számlák kiállítása során a fellebbező által elkövetett tévedések is gondosságának hiányát bizonyítják. [24]

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

33. A Bíróság Hivatalához 2005. december 14-én benyújtott keresetlevelével a felperes fellebbezést nyújtott be a megtámadott ítélet ellen.

34. A felek képviselőinek meghallgatására a 2006. október 5-i tárgyaláson került sor.

20 – Uo. 135. pont.

21 – A T-104/02. sz., Gondrand Frères kontra Bizottság ügyben 2004. szeptember 21-én hozott ítélet (EBHT 2004., II-3211. o.) 59–62. és 66. pontja.

22 – A megtámadott ítélet 137–139. pontja.

23 – Uo. 140. és 141. pont.

24 – Uo. 142–144. pont.

35. A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet egészét;

– adjon helyt az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett kérelmeknek;

– a Bizottságot kötelezze az elsőfokú eljárás, valamint a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

36. A Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy:

– a fellebbezést utasítsa el;

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

Jogi elemzés

A fellebbezés jogalapjaira vonatkozó előzetes megjegyzések

37. Fellebbezése alátámasztásául a fellebbező négy jogalapot terjesztett elő. Az első ketben azt sérelmezi, hogy az Elsőfokú Bíróság „hiányosan ismertette a jogi hátteret és a tényállást". Harmadik jogalapjában a fellebbező többszörös téves jogalkalmazásra hivatkozott, amelyet az Elsőfokú Bíróság a megsemmisítés iránti kereset első jogalapjában említett lényeges eljárási szabályok megsértésének vizsgálata során valósított meg. A negyedik jogalap a Vámkódex 239. cikkének az Elsőfokú Bíróság által történő téves alkalmazásán alapul.

38. A fellebbezés első jogalapja a többi jogalaphoz képest önállóan nyilvánvalóan nem állja meg a helyét. A fellebbező „a jogi háttér hiányos ismertetésére" hivatkozva azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság a releváns jogi háttérnek a megtámadott ítélet 1–13. pontjában történő ismertetésekor nem említette meg sem a 3319/94 rendelet (39) preambulumbekezdését, sem a komitológiai határozat 2. cikkét.

39. Teljesen nyilvánvaló, hogy az, hogy néhány, az ügy szempontjából fontosnak ítélt rendelkezés a megtámadott ítéletnek a jogi háttér egyszerű ismertetését tartalmazó részében nem került megemlítésre, önmagában nem minősül olyan hibának, amely az ítélet hatályon kívül helyezését vonná maga után. Ezt a kifogást tehát valószínűleg úgy kell értelmezni, hogy az inkább arra vonatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vette figyelembe a hivatkozott preambulumbekezdést és rendelkezést, valamint ebből eredően a jogi értékeléskor tévesen alkalmazta a jogot.

40. A fellebbezés első jogalapjának ismertetéséből ugyanis kitűnik, hogy a fellebbező álláspontja szerint a hivatkozott mulasztások következtében az Elsőfokú Bíróság egyrészt tévesen értelmezte a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdését – amikor úgy ítélte meg, hogy az a tény, hogy a jelen ügyben a fellebbező nem kerülte meg az antidömping-szabályozást, nem zárja ki a különleges vám kivetésének lehetőségét –, másrészt téves következtetésre jutott, amikor azt állapította meg, hogy a komitológiai határozatban említett szabályozási eljárás csupán általános hatályú intézkedések tekintetében alkalmazható.

41. Ezekre a kifogásokra azonban a fellebbező a fellebbezés negyedik és harmadik jogalapjának keretében pontosabban hivatkozik.[25] Így célszerűbb az említett kifogásokat e jogalapok elemzése során vizsgálni.

42. A tényállás állítólagos hiányos ismertetésével kapcsolatban, amely a fellebbezés második jogalapjában szerepel, megjegyzem, hogy a fellebbező azt sérelmezi, hogy a megtámadott ítélet 14–28. pontjában az Elsőfokú Bíróság „hiányosan és tévesen" ismertette a tényállást, amely a tényállás elferdítésében és ebből kifolyólag a téves jogalkalmazásban nyilvánult meg.[26] Az elferdítés miatt az Elsőfokú Bíróság tévesen állapította meg, hogy jelen ügyben a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében szabályozott különleges vám alkalmazását indokolttá tevő közvetett számlázás esete fennáll.

43. A fellebbező ezzel szemben azt állítja, hogy jelen esetben a francia vámhatóságok és a Bizottság által képviselt állásponttal ellentétben nem állapítható meg közvetett számlázás. Ennek igazolására egy sor jogi érvet adott elő, anélkül azonban, hogy bizonyította volna az említett hatóságok, a Bizottság, vagy még kevésbé az Elsőfokú Bíróság által *a tényállás megállapítása* során elkövetett legkisebb tévedést is.

44. A jelen ügy tekintetében egyébként sem szükséges ezekre az érvekre kitérni.

45. Először is megjegyzem, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítéletben egyáltalán nem vizsgálta azt a kérdést, hogy a *jelen ügyben fennáll-e* a közvetett számlázás esete, ami az Elsőfokú Bíróság részéről teljesen ésszerű és jogszerű volt, mivel az elsőfokú

25 – A fellebbezés negyedik jogalapjának és 3319/94 rendelet (39) preambulumbekezdése figyelmen kívül hagyásának összekapcsolása a fellebbezés 10. és 151. pontjából egyértelműen következik. Szintén egyértelműen megállapítható a fellebbezés 16. és 75. pontja alapján a fellebbezés harmadik jogalapjának és a komitológiai határozat 2. cikke figyelmen kívül hagyásának összekapcsolása.

26 – A fellebbezés 18., 20., 21., 38. és 39. pontja.

eljárás irataiból nem derül ki, hogy a fellebbező az Elsőfokú Bíróság előtt hivatkozott volna a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdése második albekezdésének a Bizottság által történő megsértésére. Az említett kérdés pedig nem hozható fel először a fellebbezési eljárás keretében, mivel a Bíróság hatásköre az első fok bírái előtt megvitatott jogalapokról hozott jogi döntés megítélésére korlátozódik. [27]

46. Másodszor, a fellebbező arra hivatkozva, hogy a vámtartozás nem áll fenn, olyan érvet hozott fel, amely nemcsak újnak, hanem az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett megsemmisítés iránti kereset tárgyával teljesen összeegyeztethetetlennek minősül.

47. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke alapján a vitatott határozatokban döntött a vámtartozások elengedésére irányuló kérelmekről.

48. Márpedig, miként azt a Bizottság jogosan állította, ezeknek a méltányossági célzatú [28] rendelkezéseknek egyetlen célja annak lehetővé tétele, hogy meghatározott különleges körülmények megvalósulása és a súlyos gondatlanság, valamint a megtévesztés hiánya esetén mentesítse a gazdasági szereplőket a tartozásukat képező vámok megfizetése alól, és nem annak lehetővé tétele, hogy a vámtartozás követelését vitassák. [29] Következésképpen a fellebbezők a vitatott határozattal szemben csak olyan jogalapra hivatkozhatnak sikerrel, amely – a jelen esetben – különleges körülmények fennállására, valamint részükről megtévesztés vagy súlyos gondatlanság hiányára vonatkozik, de olyanra nem, amely a vitatott vámokat kivető, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok határozatai jogellenességének bizonyítására irányul. [30]

49. Más szóval a Bizottsághoz intézett kérelmek a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke rendelkezéseinek értelmében nem vonatkoznak arra a kérdésre, hogy az anyagi vámjog rendelkezéseit a nemzeti vámhatóságok megfelelően alkalmazták-e. Ugyanis az ilyen kérdés a Vámkódex 236. cikke alapján a nemzeti vámható-

27 – A C-136/92. P. sz., Bizottság kontra Brazzelli Lualdi és társai ügyben 1994. június 1-jén hozott ítélet (EBHT 1994., I-1981. o.) 59. pontja.

28 – A C-86/97. sz. Trans-Ex-Import ügyben 1999. február 25-én hozott ítélet (EBHT 1999., I-1041. o.) 21. pontja, és a C-253/99. sz. Bacardi-ügyben 2001. szeptember 27-én hozott ítélet (EBHT 2001., I-6493. o.) 56. pontja.

29 – Lásd a Vámkódex korábban hatályos 239. cikkével megegyező rendelkezéssel kapcsolatban – az 1986. október 7-i 3069/86/EGK tanácsi rendelet 1. cikkének (6) bekezdésével (HL L 286., 1. o.) módosított, a behozatali, illetve kiviteli vámok visszatérítéséről és elengedéséről szóló, 1979. július 2-i 1430/79/EGK tanácsi rendelet (HL L 175., 1. o.) 13. cikkének (1) bekezdését –, a 244/85. és 245/85. sz., Cerealmangimi és Italgrani kontra Bizottság egyesített ügyekben 1987. március 12-én hozott ítélet (EBHT 1987., 1303. o.) 11. pontját, valamint a C-121/91 és C-122/91. sz., CT Control (Rotterdam) és JCT Benelux kontra Bizottság egyesített ügyekben 1993. július 6-án hozott ítélet (EBHT 1993., I-3873. o.) 43. pontját.

30 – Lásd a fent hivatkozott Cerealmangimi és Italgrani kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 13. pontját, és a fent hivatkozott CT Control (Rotterdam) és JCT Benelux kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 44. pontját.

ságok hatáskörébe tartozik. Az e hatóságok által hozott határozatok a nemzeti bíróságok előtt támadhatók meg, ez utóbbiak pedig az EK 234. cikk értelmében fordulhatnak a Bírósághoz. [31]

50. Mivel a Bizottsághoz benyújtott ilyen kérelem előfeltételezi az adott vámtartozás fennállását, [32] amelynek vitatására a megtámadott határozatok ellen indított megsemmisítés iránti kereset keretein belül a fellebbező nem jogosult, a fellebbezés második jogalapjában hivatkozott jogi érveket ezen oknál fogva is el kell utasítani. [33]

51. A Bíróságnak tehát a fellebbezés harmadik és negyedik jogalapjára kell összpontosítania a figyelmét.

A lényeges eljárási szabályok megsértésének vizsgálata során állítólagosan elkövetett téves jogalkalmazásról

Az Elsőfokú Bíróság által az EK 7. cikk és a komitológiai határozat 5. cikke megsértésének kizárásával elkövetett téves jogalkalmazásról.

– A fellebbező kifogásai

52. A fellebbezés e jogalapjának egyrészt „az EK 7. cikk megsértésére és a [végrehajtási] rendelet 907. cikke első albekezdésének érvénytelenségére", másrészt „a Bizottság által felkért bizottság jogi minősítésére" vonatkozó első két részében a fellebbező egy sor olyan jogi hibát kifogásol, amelyet az Elsőfokú Bíróság követett el azzal, hogy az első megsemmisítési jogalapnak az EK 7. cikknek és a komitológiai határozat 5. cikkének állítólagos megsértésére vonatkozó részét elutasította. Álláspontom szerint a két részt együtt kell vizsgálni, mivel lényegében mindkettő a fellebbező vámelengedés iránti kérelmének elbírálása során, a Bizottság által követendő eljárást, és ebből kifolyólag a Bizottság hatáskörének kérdését érinti.

31 – Így fogalmazott az Elsőfokú Bíróság a T-195/97. sz., Kia Motors és Broekman Motorships kontra Bizottság ügyben 1998. július 16-án hozott ítéletének (EBHT 1998., II-2907. o.) 36. pontjában. Lásd továbbá a fent hivatkozott Gondrand Frères kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 25. pontját, és a T-53/02. sz., Ricosmos kontra Bizottság ügyben 2005. szeptember 13-án hozott ítélet (EBHT 2005., II-3173. o.) 165. pontját.

32 – A fent hivatkozott Gondrand Frères kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 25. pontja.

33 – A felperes a tárgyaláson kijelentette, hogy elismeri a vámtartozás fennállását, ugyanakkor jelezte, hogy a Vámkódex 239. cikke alapján e tartozás méltányosságból való elengedését kérte. Mindazonáltal – helytelenül – továbbra is vitatta a különleges dömpingellenes vám terhére történt kivetésének jogszerűségét, kiemelve, hogy álláspontja szerint nem áll fenn közvetett számlázás, és nincs bizonyíték a jogszabályok megkerülésére.

53. Az ügy irataiból kiderül, hogy a fellebbező által a Bizottság hatáskörének hiányával kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság előtt felhozott kifogás lényegében azon alapul, hogy a 2002. november 12-én ülést tartó bizottságot (lásd a jelen indítvány 26. pontját) a Vámkódex 247. cikke és 247a. cikke értelmében a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottságnak kell tekinteni. Tekintettel arra, hogy az ezen utóbbi cikkben említett szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni, a bizottság 2002. november 12-i ülésén a tagállami képviselők által leadott szavazatok alapján a fellebbező álláspontja szerint az állapítható meg, hogy a fent említett cikk értelmében a bizottság nem nyilvánított véleményt, aminek következtében a Bizottság a fellebbező vámelengedés iránti kérelméről nem dönthetett volna önállóan, hanem – az Európai Parlament tájékoztatása mellett – haladéktalanul javaslatot kellett volna a Tanács elé terjesztenie.

54. A Bizottság ellenkérelmeiben mindazonáltal megjegyezte, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdése feljogosítja a Bizottságot, hogy vámelengedés tárgyában határozatot hozzon egy olyan szakértői csoporttal – nem pedig szabályozási bizottsággal – történő konzultációt követően, amelyet a Bizottság a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének elfogadásával szabadon hozott létre a vámvisszafizetési vagy vámelengedési ügyekben történő határozathozatal céljából.

55. A fellebbező válaszában azt állította, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének Bizottság általi értelmezése nem fogadható el, mivel az az említett rendelkezés jogellenességéhez vezet. Ugyanis a Bizottság, – saját értelmezése szerint – az említett 907. cikk elfogadása révén nem a Vámkódexet hajtotta végre, hanem az EK 7. cikk megsértésével, jogosulatlanul túllépte hatáskörét. Másodlagosan, abban az esetben, ha a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdését akként kellene értelmezni, hogy az ott említett szakértői bizottság nem szabályozási bizottság, a fellebbező az EK 241. cikk alapján válaszában fog hivatkozni a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének jogellenességére azzal, hogy az ellentétes az EK 7. cikkel.

56. A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság elutasította mind a fellebbező elsődleges érvét, mint megalapozatlant, mind pedig a jogellenességi kifogását, mint elfogadhatatlant, a jelen indítvány 20–25. pontjában felsorolt okok miatt.

57. A fellebbező által a jelen jogalap két első részében felhozott kifogásokat a következőképpen lehet összefoglalni:

58. Egyrészt az Elsőfokú Bíróság, mivel úgy ítélte meg, hogy a fent említett rendelkezés – a szabályozási bizottsági eljárás mellőzésével – önálló döntéshozatalra jogosítja fel a Bizottságot vámelengedés tárgyában, tévesen

értelmezte a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdését, és ebből kifolyólag tévesen zárta ki, hogy megalkotója hatáskörének hiánya érvénytelenné teszi a vitatott határozatokat. A fent említett rendelkezés ilyen értelmezése nem helytálló, mivel jogi megalapozottság hiányában ez az értelmezés szembeállíthatja ez utóbbi rendelkezést az alaprendeletnek minősülő Vámkódexszel, és az EK 7. cikkel.

59. Másrészt a fellebbező azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság – miután úgy értelmezte a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdését, hogy az lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy a szabályozási bizottsági eljárás mellőzésével, önállóan döntsön a vámelengedés iránti kérelmek ügyében – érdemileg nem vizsgálta az alaprendelettel és az EK 7. cikkel ellentétesnek vélt rendelkezéssel kapcsolatos jogellenességi kifogást.

60. E tekintetben a fellebbező először is vitatja, hogy e kifogás előterjesztésére csak a válaszbeadványban került sor, és arra hivatkozik, hogy egy olyan jogi tényező – vagyis a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének az ellenkérelemben, a Bizottság által előadott értelmezése – indokolja a válasz szakaszában történő előterjesztést, amely az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás során merült fel.

61. Másodszor a fellebbező sérelmezi, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen azt állapította meg, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdése jogellenességének kérdése nem közrendi jellegű, és ebből kifolyólag hivatalból nem vizsgálható. Ez utóbbi szempontból a megtámadott jogi aktus megalkotója hatáskörének hiánya és a megtámadott jogi aktus jogalapjának minősülő jogi aktus megalkotója hatáskörének hiánya közötti különbségtétel [34] mesterkélt és téves. Továbbá az Elsőfokú Bíróság által e különbségtétel alátámasztására hivatkozott ítélet nemcsak időben nagyon távoli és – mivel az nem az EK-Szerződéssel, hanem az ESZAK-Szerződéssel kapcsolatos –, irreleváns, hanem éppen az Elsőfokú Bíróság által levont következtetésnek az ellenkezőjét bizonyítja.

62. Harmadsorban a fellebbező kifogásolja, hogy a vitatott határozatok egyedi hatálya és a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskör gyakorlása során követendő eljárások kiválasztására vonatkozó, a komitológiai határozatban meghatározott kritériumok fényében az Elsőfokú Bíróság tévesen zárta ki jelen esetben a szabályozási bizottsági eljárás igénybevételének lehetőségét.

63. E tekintetben a fellebbező először is arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen értelmezte az említett kritériumokat azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta a komitológiai határozat 2. cikkét, amelyből az következik,

34 – A fent hivatkozott Société des fonderies de Pont-à-Mousson kontra Főhatóság ügyben hozott ítélet.

hogy a szabályozási bizottsági eljárás alkalmazása nem korlátozódik az általános hatályú intézkedések meghozatalára, ugyanis olyan intézkedések meghozatala céljából is alkalmazható, amelyek tárgya valamely alapjogiaktus egyes nem alapvető fontosságú rendelkezéseinek módosítása, illetve frissítése, vagyis amelyek – a fellebbező álláspontja szerint – meghatározásuknál fogva nem általános hatályúak. A fellebbező ezen túlmenően azt is kiemeli, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében [35] a komitológiai határozat 2. cikkében felsorolt, a különböző eljárások kiválasztására alkalmazható kritériumok nem kötelező jellegűek.

64. Másodszor a fellebbező vitatja, hogy a megtámadott határozatok általános hatállyal nem bíró egyedi határozatok lennének. E határozatok ugyanis nem teljesen egyedi hatályúak, hanem általános hatályúak is, amennyiben valamely vámtartozásra vonatkoznak, és így közvetlenül érintik az Európai Közösség saját forrásait.

65. Negyedsorban a fellebbező azt állítja, hogy a Vámkódex 239. cikkéből egyértelműen kitűnik, hogy a közösségi jogalkotó – jelen esetben a Tanács – szándéka az volt, hogy a szabályozási bizottsági eljárást írja elő a vámelengedéssel, illetve vámvisszatérítéssel kapcsolatos határozatok meghozatala tekintetében, amit egyébként az Elsőfokú Bíróság a szóban forgó bizottság jogi természetének vizsgálatakor jogtalanul figyelmen kívül hagyott.

66. Emellett szól a fent említett cikk (1) bekezdésében található kettős hivatkozás a „bizottsági eljárásra", valamint más kifejezések, vagyis a „meg kell határozni" és a „meghatározzák" használata e rendelkezés első és második franciabekezdésében azon helyzetekkel kapcsolatban, amelyek a vámvisszafizetés vagy elengedés alapjául szolgálhatnak. Csak akkor van értelme a kettős hivatkozásnak, ha az első franciabekezdést úgy értelmezzük, hogy az önmagában a döntéshozatalra utal, és bizottsági eljárást ír elő, máskülönben ez a jogalkotó részéről csak felesleges ismétlés lenne.

67. Ötödször a fellebbező vitatja a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az Elsőfokú Bíróság nem döntött arról a tárgyalás során felvetett kérdéséről, mely szerint a szóban forgó bizottság költségvetési tételtől függetlenül működött, és ebből kifolyólag a vitatott határozatok összeegyeztethetetlenek a közösségi költségvetési jog szabályaival. E tekintetben a fellebbező emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően [36] a Szerződés rendszerében vala-

35 – A C-378/00. sz., Bizottság kontra Parlament és Tanács, úgynevezett „LIFE" ügyben 2003. január 21-én hozottítélet (EBHT 2003., I-937. o.) 43–48. pontja.

36 – A C-106/96. sz., Egyesült Királyság kontra Bizottság ügyben 1998. május 12-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-2729. o.) 22. pontja.

mely kiadás a Bizottság által akkor eszközölhető, ha előirányzatként szerepel a költségvetésben, illetve ha van olyan másodlagos jogi aktus, amely azt alátámasztja.

68. Hatodszor a fellebbező azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem döntött a szóban forgó bizottság pontos jogi természetéről és létrejöttének jogi alapjáról.

– Vizsgálat

69. A fellebbezés ezen jogalapjának első és második részeiben megfogalmazott kifogások meghatározását követően – amelyek közül a Bizottság mindegyiket megalapozatlannak tekintette –, azt javaslom, hogy együttesen vizsgáljuk meg ezeket, és utoljára hagyjuk az azzal kapcsolatos kifogást, hogy a Bizottság elmulasztotta a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdése érvénytelenségének érdemi vizsgálatát.

70. A végrehajtási rendelet 3. fejezete a „[Vám]kódex 239. cikkének alkalmazására vonatkozó különös rendelkezésekről" szól. Nyilvánvaló, hogy jelen ügyben olyan esetről van szó, amely a „Bizottság által meghozandó határozatokról" szóló, fent említett fejezet 2. szakaszának hatálya alá tartozik, és nem pedig a „tagállamok vámhatóságai által meghozandó határozatokról" szóló 1. szakasz hatálya alá.

71. A fellebbező vámelengedés iránti kérelméről a végrehajtási rendelet 905. cikkének (1) bekezdése alapján, „[ugyanezen rendelet] 906–909. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően" kellett tehát a határozatot meghozni.

72. A 906. cikk második albekezdésének a megtámadott határozatok meghozataláig hatályos szövege különösen azt írja elő, hogy „az adott ügy megvitatását a lehető leghamarabb a [Vám]kódex 247. cikkében meghatározott bizottság napirendjére kell tűzni". A 907. cikk továbbá előírja, hogy „az adott ügyet vizsgáló bizottság keretében egy valamennyi tagállam képviselőiből álló szakértői csoporttal történő konzultáció után" a Bizottság hozza meg a határozatot a vámvisszafizetéssel vagy vámelengedéssel kapcsolatos kérelemről.

73. A fellebbező álláspontja szerint a Vámkódex 247. cikkében meghatározott bizottság az a szerv, amellyel a Bizottságnak konzultációt kell folytatnia a végrehajtási rendelet 906–909. cikkében szabályozott eljárás során, és amely a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottságnak minősül.

74. E tekintetben az Elsőfokú Bírósághoz hasonlóan először is megjegyzem, hogy a 907. cikk szövege, különösen „a bizottság keretében" fordulat azon értelmezés mellett szól, hogy az e cikkben említett szakértői csoport nem a Vámkódexben szereplő bizottság, hanem attól – legalábbis működésében – eltérő egység. [37]

75. A 907. cikknek a Vámkódexszel mint alaprendelettel összhangban történő értelmezésére vonatkozó – a fellebbező által hivatkozott – kötelezettség sem vezet álláspontom szerint ettől eltérő következtetésre.

76. A Vámkódex 239. cikke ugyanis semmi olyat sem tartalmaz, amely megerősítené a fellebbező azon álláspontját, mely szerint az említett cikk a szabályozási bizottsági eljárást írná elő a vámelengedéssel, illetve vámvisszatérítéssel kapcsolatos határozatok meghozatala tekintetében. Annak ellenére, hogy ez a cikk nem igazán egyértelműen került megfogalmazásra, véleményem szerint nyilvánvaló, hogy az abban szereplő hivatkozás a „bizottsági eljárásra", azon „helyzetek" „meghatározására" vonatkozik, amelyekben sor kerülhet vámvisszafizetésre, illetve vámelengedésre, vagyis azon esetek *„absztrakt módon"* történő meghatározására, amikor a vámvisszafizetés, illetve a vámelengedés engedélyezhető. Amikor a 239. cikk a „bizottsági eljárásra" hivatkozik, – például „a követendő eljárás feltételeinek meghatározása" tekintetében –, akkor nem döntéshozatali, hanem inkább normatív jellegű gyakorlatra utal.

77. A Vámkódex helyesen értelmezett 247. és 247a. cikkéből sem következtethetők ki olyan érvek, amelyek alkalmasak lennének a fellebbező álláspontjának alátámasztására. Igaz, hogy a Vámkódex 247. cikke kimondja, hogy „az [említett] rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket" a 247a. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. De az is igaz, hogy „az [említett] rendelet végrehajtásához szükséges intézkedések" kifejezés – tágan értelmezve – vonatkozhatna különösen az egyedi esetekben történő döntéshozatalra is. Mindazonáltal a jogszabályi háttérből egyértelműen kitűnik, hogy a fent említett kifejezést szűkebben kell értelmezni, vagyis úgy, hogy az maga a rendelet által bevezetett szabályozás kiegészítését célzó szabályokra vonatkozik.

78. E tekintetben megjegyzem, hogy a Vámkódex 247. és 247a. cikkének a jelen ügy szempontjából lényeges szövegezése – vagyis az, amelyik a közigazgatási eljárás idején volt hatályos – a 2700/2000 rendelettel történt módosításnak az eredménye. E rendelet (14) preambulumbekezdése kimondja, hogy „a [Vámkódex] végrehajtásához szükséges

37 – A megtámadott ítélet 59. pontja. A 906. cikkben a Vámkódex 247. cikkében meghatározott bizottságra történő utalás nem mond ellent ennek a következtetésnek. Ez az utalás valójában kizárólag az alakiságoknak való megfeleléssel kapcsolatos eljárási szabályokra vonatkozik, – vagyis az ügy vizsgálatának napirendre tűzésére – és úgy tűnik, hogy a szövegezésből eredő bizonytalanság eredménye, amelyet a 1335/2003/EK bizottsági rendelet helyesen kijavított (lásd a fenti 12. pontot).

intézkedéseket a [komitológiai] határozatnak megfelelően kell elfogadni".

79. Ebből kifolyólag a komitológiai határozat fényében kell meghatározni a 247. és 247a. cikk hatályát.

80. Ezen túlmenően megjegyzem, hogy a komitológiai határozatot az EK 202. cikk harmadik franciabekezdése alapján fogadták el, amiből különösen az következik, hogy a Tanács meghatározhatja az általa megállapított szabályok végrehajtására vonatkozó hatáskör gyakorlásának egyes feltételeit. Ezeknek a feltételeknek összhangban kell lenniük azokkal az elvekkel és szabályokkal, amelyeket a Tanács előzetesen meghatározott (amire példa a komitológiai határozat). Ezek az elvek és szabályok – miként azt a Bíróság is megállapította –azon eljárások közötti választás feltételeire is vonatkozhatnak, amelyek a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskör gyakorlását meghatározzák. [38]

81. A Bíróság álláspontja szerint ugyanis igaz az, hogy a végrehajtásnak az EK 202. cikk harmadik franciabekezdése szerinti fogalma egyszerre foglalja magában az alkalmazási szabályok kidolgozását és a szabályok egyedi esetekre, egyedi aktusok révén történő alkalmazását. A Bíróság e tekintetben már megállapította, hogy mivel a Szerződés a „végrehajtás" kifejezést használja – anélkül, hogy azt további pontosításokkal szűkítené –, ezért ez a kifejezés nem értelmezhető úgy, mint amely kizárja az egyedi aktusokat. [39]

82. Az is igaz, miként azt a fellebbező is hangsúlyozta, hogy az eljárások megválasztásával kapcsolatos, a komitológiai határozat 2. cikkében meghatározott kritériumok ugyan nem kötelező jellegűek, viszont a közösségi jogalkotónak, ha a bizottsági eljárás megválasztásában e kritériumoktól eltér, indokolnia kell választását. [40]

83. Mindazonáltal maga a Bíróság állapította meg, hogy az egyedi intézkedések kizárólag a komitológiai határozatnak az irányítóbizottsági eljárás alkalmazását elrendelő 2. cikke a) pontja hatálya alá tartozhatnak, az általános hatályú intézkedések viszont e cikk két fordulata közül bármelyik hatálya alá, és ebből kifolyólag az esetektől függően irányítóbizottsági vagy szabályozási bizottsági eljárás alapján is elfogadhatók. [41]

38 – A fent hivatkozott LIFE ügyben hozott ítélet 41. pontja.

39 – A 16/88. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1989. október 24-én hozott ítélet (EBHT 1989., 3457. o.) 11. pontja, és a C-122/04. sz., Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben 2006. február 23-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-2001. o.) 37. pontja.

40 – A fent hivatkozott LIFE ügyben hozott ítélet 43–48. és 50–55. pontja, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 32. pontja.

41 – A fent hivatkozott Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 38. pontja.

84. Következésképpen a fellebbező azon érvelése, mely szerint a komitológiai határozat 2. cikke értelmében a szabályozási bizottsági eljárás nem korlátozódik az általános hatályú intézkedések meghozatalára, megalapozatlannak bizonyul.

85. A Vámkódex 247. cikkének a komitológiai határozattal összhangban történő értelmezése megköveteli tehát az említett cikkben szereplő, „a [Vámkódex] végrehajtásához szükséges intézkedések" kifejezés olyan értelmezését, hogy az kizárólag az általános hatályú intézkedésekre vonatkozik.

86. Ezen túlmenően a fellebbező azon állítása, mely szerint a vitatott határozatok nem egyedi intézkedések, nyilvánvalóan megalapozatlan. Kétségtelen tény, amint arra a Bizottság is rámutatott, hogy az említett határozatok elfogadására úgy került sor, hogy a vámelengedésnek a Vámkódex 239. cikkében rögzített feltételei a fellebbező konkrét ügyében teljesültek, ellenben az is nyilvánvaló, hogy ezeket az intézkedéseket nem lehet objektív módon meghatározott helyzetekre, általános és absztrakt módon meghatározott személyek csoportjaival szemben alkalmazni. [42] A fellebbező által hangsúlyozott azon tény, mely szerint a vitatott határozatok kihatnak a Közösség saját forrásaira, nyilvánvalóan irreleváns, és nem is teszi általános hatályúvá az említett határozatokat.

87. Az Elsőfokú Bíróság tehát nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy „a vitatott határozatok egyediek, és ennek megfelelően nem általános hatályúak", illetve amikor a komitológiai határozattal összhangban kizárta annak lehetőségét, hogy ezek a határozatok a fent említett komitológiai határozat 5. cikkében szereplő szabályozási bizottsági eljárással elfogadhatók legyenek.

88. A Vámkódexnek a komitológiai határozat fényében és összefüggésében értelmezett 247. és 247a. cikke tehát egyáltalán nem támasztja alá azon fellebbezői álláspontot, mely szerint a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének a Vámkódex fent hivatkozott magasabb szintű normáival összhangban történő értelmezése alapján ez utóbbi rendelkezésben említett szakértői csoportot a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottságnak kell tekinteni.

89. Ezen túlmenően – álláspontom szerint – az arra alapított kifogásokat is el kell vetni, miszerint az Elsőfokú Bíróság nem döntött

42 – Az általános hatályú jogi aktus fogalmát illetően lásd ex multis a 16/62. és 17/62. sz., Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes és társai kontra Tanács ügyben 1962. december 14-én hozott ítéletet (EBHT 1962., 901. o., különösen a 919. o.), amelyre a megtámadott ítélet 57. pontja is utal.

egyrészt a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdésében említett szakértői csoport pontos jogi minősítéséről, és így létrejöttének jogi alapjáról sem, másrészt az említett szakértői csoport állítólagos költségvetési tételtől független működéséről sem.

90. Ami az első kérdést illeti, a Bizottsághoz hasonlóan megjegyzem, hogy miután az Elsőfokú Bíróság – helyesen – kizárta, hogy az említett szakértői csoport a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottságnak minősül, [43] és megállapította, hogy ez a szakértői csoport „működését tekintve különbözik a Vámkódex Bizottságtól", [44] nem volt köteles az említett csoport jogi minősítésével kapcsolatban további pontosításokat adni, mivel a fellebbező érvelése azon alapult, hogy ez utóbbit szabályozási bizottságnak minősítette. Egyébként a megtámadott ítéletből elég egyértelműen kiderül [45], hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdése szerinti szakértői csoport létrehozásának jogi alapját a Vámkódex 239., 247. és 247a. cikkének rendelkezései képezik, melyből lényegében az következik, hogy a 239. cikkben meghatározott vámvisszafizetés, illetve vámelengedés tekintetében „követendő eljárás feltételeit" a komitológiai határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottsági eljárás alapján kell meghatározni. Az Elsőfokú Bíróság még azt sem mulasztotta el megjegyezni, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkét ténylegesen a fent említett eljárásnak megfelelően hagyták jóvá, [46] amit egyébként a fellebbező sem vitatott.

91. A második kérdéssel kapcsolatban – a Bizottsághoz hasonlóan – csak annyit jegyzek meg, hogy a vitatott határozatok érvényességét egyáltalán nem befolyásolja, hogy könyvelési szempontból szabályosan működik-e a szakértői csoport, ez legfeljebb a kiadások előirányzásáról szóló határozatok érvényességét érintheti, amelyek azonban nem képezik tárgyát a fellebbező megsemmisítés iránti keresetének.

92. Végül rátérek a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdésével kapcsolatosan felhozott jogellenességi kifogás érdemi vizsgálatának elmaradására alapított kifogások elemzésére.

93. Előzetesen megjegyzem, hogy az említett kifogás megalapozatlansága egyértelműen következik az előbbiekben kifejtett érvekből, amelyekkel arra világítottam rá, hogy a szakértői csoport létrehozásának volt jogi alapja, és ez nem volt ellentétes a Vámkódexnek a fellebbező által hivatkozott rendelkezéseivel.

43 – A megtámadott ítélet 58. pontja.

44 – Uo. az 59. pont.

45 – Uo. az 52. pont.

46 – Uo.

94. Mindazonáltal kétségeim vannak azzal kapcsolatban, hogy ezen oknál fogva a Bíróság – az indokolás megváltoztatásával [47] – megkerülheti-e a döntést az arra alapított kifogásról, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta a jogellenességi kifogás érdemi vizsgálatát. Az indokolás megváltoztatása a fellebbezési eljárást lezáró ítéletben előfeltételezné azt az előzetes megállapítást, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot.

95. Tehát kizárólag ebben az összefüggésben javaslom a fentiekben kifejtett kifogás vizsgálatát, amellyel kapcsolatban a következő megjegyzéseket teszem.

96. Először is a fellebbező, vitatván az Elsőfokú Bíróság azon álláspontját, mely szerint a jogellenességi kifogást csak a válasz szakaszában terjesztette elő, valójában egyetlen olyan érvet sem hozott fel, amely ennek az ellenkezőjét bizonyította volna. A fellebbező ugyanis lényegében annak hangsúlyozására szorítkozik, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének érvényességéről szóló vita az e rendelkezésnek az ellenkérelmekben kifejtett – a fellebbező által nem osztott – bizottsági értelmezéséből ered, illetve abból, hogy ilyen vita nem alakult volna ki, ha ugyanezen rendelkezésnek a keresetekben foglalt, a fellebbező által támogatott értelmezését fogadták volna el. Ezek az észrevételek valójában tehát azt erősítik meg, hogy a jogellenességi kifogást ténylegesen csak a válasz szakaszában terjesztették elő. Megjegyzem továbbá, hogy helytelenül állította a fellebbező, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke (1) bekezdésének értelmezését a keresetekben terjesztette elő. A keresetek ésszerű olvasata alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy ezt a rendelkezést még csak meg sem említette. [48]

97. Másodszor megalapozatlannak vélem a fellebbező azon észrevételét is, mely szerint a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogást olyan jogi tényen alapuló jogalapnak kell tekinteni, amely az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás során merült fel. Ezzel kapcsolatban ugyanis úgy vélem, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének a Bizottság által, az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett ellenkérelmekben kifejtett értelmezése nem minősülhet olyan jogi tényezőnek, amely a fent hivatkozott 48. cikk 2. §-a értelmében az eljárás során merült fel, mivelhogy az – a jogvita eldöntése szem-

47 – A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint „amennyiben az Elsőfokú Bíróság valamely ítéletének indokolása a közösségi jogot sérti, de rendelkező része egyéb jogi indokok miatt megalapozottnak bizonyul, az ítélet ellen benyújtott fellebbezést el kell utasítani"(lásd többek között a C-30/91. P. sz., Lestelle kontra Bizottság ügyben 1992. június 9-én hozott ítélet (EBHT 1992., I-3755. o.) 28. pontját; a C-320/92. P. sz., Finsider kontra Bizottság ügyben 1994. december 15-én hozott ítélet (EBHT 1994., I-5697. o.) 37. pontját és a C-210/98. P. sz., Salzgitter kontra Bizottság ügyben 2000. július 13-án hozott ítélet (EBHT 2000., I-5843. o.) 58. pontját.

48 – A fellebbező fellebbezésében ellenben nem terjesztette elő azt a kérdést, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdésével kapcsolatos jogellenességi kifogás „a keresetlevélben korábban [...] már előadott jogalap egyszerű – elfogadható – kiegészítésének" minősülhet-e a 108/81. sz., Amylum kontra Tanács ügyben 1982. szeptember 30-án hozott ítéletének (EBHT 1982., 3107. o.) 25. pontja és a 306/81. sz., Verros kontra Parlament ügyben 1983. május 19-én hozott ítélet (EBHT 1983., 1755. o.) 9. pontja értelmében.

pontjából jelentős jogi aktus módosításával, hatályon kívül helyezésével, megsemmisítésével vagy érvénytelenné nyilvánításával ellentétben – a megsemmisítés iránti kereset benyújtásakor fennálló jogi helyzetet nem érintette. [49]

98. Harmadszor azon az álláspontón vagyok, hogy az Elsőfokú Bíróság viszont tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy vélte, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének a fellebbező által állított jogellenessége nem hivatalból vizsgálandó.

99. E tekintetben a fellebbezőhöz hasonlóan én is azon a véleményen vagyok, hogy a fellebbező által hivatkozott Société des fonderies de Pont-à-Mousson kontra Főhatóság ügyben hozott ítélet [50] semmilyen szempontból sem támasztja alá az Elsőfokú Bíróságnak e vonatkozásban levont következtetését.

100. A fent említett ítélet azon részében, amelyre az Elsőfokú Bíróság hivatkozott, a Bíróság megállapította, hogy a fellebbező társaság a második jogalapjában csak akkor támadhatta volna meg a Főhatóság által hozott egyedi határozatot, ha egy olyan meghatározott általános hatályú jogi aktus ellen hozott volna fel jogellenességi kifogást, amelyet az említett határozatban alkalmaztak. Ugyanis nem a megtámadott egyedi határozatnak, hanem ennek a jogi aktusnak kellett volna a kifogásolt hibában szenvednie. A Bíróság álláspontja szerint bár „a fellebbező kifejezetten nem hozott fel jogellenességi kifogást, és nehezen állítható, hogy az ilyen kifogás implicit módon előterjeszthető", nem helyénvaló kétségeket hagyni [az általános hatályú jogi aktus] szabályossága felől, amennyiben ez a kérdés [érinti] a szóban forgó jogvitát. Ezért a Bíróság úgy döntött, hogy „ezen okból kifolyólag szükséges a második jogalap megalapozottságának vizsgálata". Nem értem tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság ebből az ítéletből hogyan tudott olyan érveket kiragadni, amelyek azt támasztják alá, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdésének jogellenessége nem hivatalból vizsgálandó. Az Elsőfokú Bíróság által hivatkozott precedens irreleváns jellegének bizonyítása érdekében hozzátesszem még, hogy a hivatkozott ítélet alapjául szolgáló ügyben az általános hatályú jogi aktus érvényességével kapcsolatos kétely nem az említett jogi aktust elfogadó intézmény hatáskörét illetően merült fel, hanem egyéb olyan szempontok miatt, amelyek ezen jogi aktus belső jogszerűségével függtek össze.

101. Hasonlóképpen az a megjegyzés, mely szerint az elsőfokú eljárás során a fellebbező által hivatkozott Laboratoires Servier kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [51] a megtámadott jogi aktust, és nem az azon jogi

49 – A 11/81. sz., Dürbeck kontra Bizottság ügyben 1982. április 1-jén hozott ítélet (EBHT 1982., 1251. o.) 17. pontja.

50 – A fent hivatkozott ítélet.

51 – Az Elsőfokú Bíróság T-147/00. sz. ügyben 2003. január 28-án hozott ítéletének (EBHT 2003., II-85. o.) 45. pontja.

aktust megalkotó intézmény hatáskörének hiányára vonatkozik, amelynek alapján az előbbit meghozták, nem képezheti – a Bizottság hatáskörének hiánya alapján – a végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdése esetleges jogellenessége hivatalból vizsgálandóvá történő minősítése megtagadásának jogos alapját. Amennyiben az ítélkezési gyakorlat nem tartalmaz konkrét vonatkozó precedenst, az Elsőfokú Bíróságnak kell megjelölni, hogy az azon jogi aktust megalkotó intézmény hatáskörének hiánya, amelynek alapján a megtámadott jogi aktust meghozták [52], milyen okok miatt nem tekinthető hivatalból vizsgálandónak.

102. Ami azokat a szempontokat illeti, amelyek annak megállapítását teszik lehetővé, hogy valamely jogalap imperatív-e vagy sem, úgy vélem, hogy a Jacobs főtanácsnok által a Salzgitter kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítvány [53] 141. és 142. pontjában meghatározott szempontokra kell utalni. Tehát azt kell megvizsgálni:

– „hogy a megsértett szabály a közösségi jogrend valamely alapvető célkitűzésének szolgálatában áll-e, és hogy jelentős szerepet játszik-e ezen célkitűzés megvalósításában",

– valamint, hogy teljesül-e az a feltétel, hogy „a megsértett szabályt nem csupán a közvetlenül érintett személyek érdekében, hanem harmadik személyek érdekében, illetve általánosságban közösségi érdekek céljából alkották-e meg". [54]

103. Amint azt az Elsőfokú Bíróság maga is helyesen megállapította a megtámadott ítéletben, [55] az ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi bíróságnak hivatalból kell megállapítania a megtámadott jogi aktus megalkotója hatáskörének hiányát, [56] ami imperatív jogalapnak minősül. [57] Az említett hiba úgy tűnik ugyanis, hogy a két fentiekben kifejtett feltételnek *elvileg* eleget tesz: a hatásköri szabályok a közösségi jogrend egyik alapvető céljának – vagy mindenesetre egyik alapvető értékének – azaz az intézményi egyensúlynak a biztosítását célozzák, és általában ezeket a szabályokat a közösség érdekében alkotják meg. Azért mondom, hogy *elvileg*, mert az a leghelyesebb megközelítés, ha eseti alapon vizsgáljuk meg – utalva a feltételezésünk szerint megsértett egyedi hatásköri szabá-

52 – A megtámadott ítélet 52. pontja.

53 – A fent hivatkozott ügy.

54 – Ellenben nem hiszem, hogy a közösségi jog megsértésének nyilvánvaló jellegével kapcsolatos feltétel, amelyet Jacobs főtanácsnok fent hivatkozott indítványának 143. pontjában jellemzett, tulajdonképpen a jogalap közrendi jellegűvé történő minősítéséhez kötődne. Véleményünk szerint inkább a közrendi jellegű jogalap hivatalból történő vizsgálatára irányuló bírói kötelezettség egyik előzetes feltételéről van szó. Lásd e tekintetben B. Vesterdorf: *Le relevé d'office par le juge communautaire*, in: *Une Communauté de droit: Festschrift für G. C Rodriguez Iglesias*, Nomos, 2003., 551. o., különösen 560. és 561. o.

55 – A megtámadott ítélet 52. pontja.

56 – Lásd e tekintetben a 19/58. sz., Németország kontra Főhatóság ügyben 1960. május 10-én hozott ítéletet (EBHT 1960., 471. o, különösen a 488. o.); a fent hivatkozott Amylum kontra Tanács ügyben hozott ítélet 28. pontját és a fent hivatkozott Salzgitter kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 56. és 57. pontját; az Elsőfokú Bíróság T-79/89., T-84/89–T-86/89., T-89/89., T-91/89., T-92/89., T-94/89., T-96/89., T-98/89., T-102/89. és T-104/89. sz., BASF és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. február 27-én hozott ítélet (EBHT 1992., II-315. o.) 31. pontját; a T-182/94. sz., Marx Esser és Del Amo Martinez kontra Parlament ügyben 1996. szeptember 24-én hozott ítélet (EBHT-KSZ 1996., I-A-411. és II-1197. o.) 44. pontját; a fent hivatkozott Laboratoires Servier kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 45. pontját, valamint a T-315/01. sz., Kadi kontra Tanács és Bizottság ügyben 2005. szeptember 21-én hozott ítélet (EBHT 2005., II-3649.) 61. pontját.

57 – Lásd e tekintetben, kifejezetten, Lagrange főtanácsnoknak a 66/63. sz., Hollandia kontra Főhatóság ügyben előterjesztett indítványát (a Bíróság 1964. július 15-én hozott ítélete [EBHT 1964., 1047. o., különösen az 1086. o.]), és az Elsőfokú Bíróságnak az előző lábjegyzetben hivatkozott ítéleteit.

lyokra –, hogy a fent hivatkozott feltételek – ideértve a szóban forgó alapvető cél vagy érték megvalósításában jelentős szerepet játszó szabállyal összefüggő feltételt is – teljesültek-e. [58]

104. Nem hiszem, hogy egy hatásköri szabályok megsértésére alapított jogalapnak az imperatív jogalappá minősítése tekintetében releváns lenne a megtámadott ítéletben alkalmazott különbségtétel a megtámadott jogi aktust elfogadó intézmény hatásköre, valamint az azt végrehajtó jogi aktust elfogadó intézmény hatásköre között.

105. Jelen esetben inkább azt a kérdést kellene feltenni, hogy a Vámkódex azon rendelkezései, melyeket – a fellebbező álláspontja szerint – a Bizottság megsértett azzal, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkének első albekezdésével a fent hivatkozott rendelkezésekben előírttól eltérő eljárást hozott létre, olyan eljárást, amely lehetővé teszi számára, hogy a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke alapján a jelen ügyhöz hasonló esetben saját maga döntsön a vámelengedésre irányuló kérelemről, megfelelnek-e a fenti 102. pontban említett szempontoknak.

106. E tekintetben megjegyzem, hogy figyelembe kell venni a Vámkódex 239., 247., valamint 247a. cikkét, mint olyan rendelkezéseket, amelyek a Tanács által elfogadott, a vámok visszafizetését vagy elengedését szabályozó anyagi jogi rendelkezésekkel kapcsolatos végrehajtási hatáskör gyakorlásának feltételeit rögzítik. Ezek a rendelkezések, amelyeket bizonyára a közösség, és nem csupán a közvetlenül érintett személyek érdekében hoztak, önmagukban jelentős szerepet játszanak (a közösségi intézmények egymás közötti, illetve ezen intézmények és a tagállamok közötti kapcsolatokban megnyilvánuló) az intézményi egyensúly, vagyis a közösségi jogrend egyik alapvető értékének biztosításában.

107. A végrehajtási rendelet 907. cikke első albekezdése jogellenességének kérdése, amelyet a fellebbező az elsőfokú eljárásban késve hozott fel, – az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítéletben, a Bizottságnak pedig jelen eljárásban tett kijelentésével ellentétben – álláspontom szerint imperatív jogalap.

108. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Elsőfokú Bíróságnak ténylegesen hivatalból kellett volna vizsgálnia ezt a kérdést. Úgy vélem ugyanis, hogy ilyen kötelezettség csak bizonyos körülmények fennállása esetén keletkezik. Elképzelhető, hogy az imperatív jogalap hivatalbóli felvetésének a kötelezett-

58 – Egy olyan ügyben, amelyet Bizottság valamely alkalmazottja az intézményével szemben kezdeményezett, a Bíróság például kizárta, hogy valamely szervezeti egység vezetőjének a vezetői döntések meghozatalára vonatkozó hatásköre olyan kérdésnek minősülne, amelyet a Bíróság hivatalból vizsgálhat (a 280/87. sz. ügyben 1988. december 14-én hozott ítélet [EBHT 1988., 6433. o.] 12. pontja).

sége csak az ügyben becsatolt iratok alapján állapítható meg. [59] Az ilyen kötelezettséghez kapcsolódó többletfeltételnek minősülhet a szóban forgó jogsértés nyilvánvaló jellege, vagyis az, hogy a közösségi bíró könnyen fel tudja-e tárni, [60] és be tudja-e azonosítani magát a jogsértést. Azon körülmények meghatározásakor, amelyek között annak az imperatív jogalapnak a hivatalból történő felvetésére irányuló kötelezettség keletkezik, amely nem a megtámadott jogi aktusra, hanem arra a jogi aktusra utal, amely alapján a megtámadott jogi aktust hozták, felvethetjük azt a kérdést, hogy szükséges-e, hogy az ezen jogi aktusokat elfogadó intézmény ugyanaz az intézmény legyen, vagyis, hogy a korábbi jogi aktust elfogadó intézménynek alperesi minőségben peres félként részt kell-e vennie az eljárásban.

109. Mindazonáltal nem szükséges megvizsgálni, hogy a jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság köteles volt-e hivatalból felvetni a végrehajtási rendelet 907. cikke (1) bekezdése esetleges – a hatáskör hiányának szempontjából fennálló – jogellenességének a hivatalból vizsgálandó kérdését. Ugyanis abban az esetben, ha a Bíróság javaslatomat elfogadva arra a megállapításra jutna, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a kérdés hivatalból vizsgálandó jellegét nem ismerte el, a Bíróság az indokolás megváltoztatásával csupán az említett kérdés megalapozatlan jellegét tudná megállapítani. A megalapozatlanság – miként azt a fentiekben megállapítottam – a Vámkódex releváns rendelkezéseinek helyes értelmezéséből következik, és mindenképpen erre az értelmezésre kell jutni a többi, a fellebbező által ezen jogalap első két részében felhozott kifogás és a jelenleg elemzett kifogás együttes vizsgálata során is.

110. Úgy vélem tehát, hogy amennyiben a fent vizsgált pont vonatkozásában az indokolás megváltoztatására kerül sor, jelen fellebbezési jogalap első két része alapján a megtámadott ítélet akkor sem semmisíthető meg.

Az Elsőfokú Bíróság által a Vámkódex Bizottság eljárási szabályzata 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogás elutasításával elkövetett állítólagos jogi hibáról.

111. Jelen jogalap harmadik részében a fellebbező azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, mivel miután megállapította, hogy a szakértői bizottságnak tizenhárom naptári nap állt rendelkezésére, hogy megismerje a Bizottság leveleire adott fellebbezői választ, kizárta, hogy a fellebbező érvényesen hivatkozhat a Vámkódex Bizottság eljárási szabályzatának 4. cikke (1) bekezdésének kölcsönös megsértésére. A fellebbező azt sérelmezi, hogy az

59 – A C-49/92. P. sz., Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének (EBHT 1999., I-4125. o.) 212. pontja és a C-199/92. P. sz., Hüls kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1999., I-4287. o.) 134. pontja.

60 – Jacobs főtanácsnoknak a fent hivatkozott, Salzgitter kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványának 143. pontja.

Elsőfokú Bíróság – kiemelve, hogy a szóban forgó rendelkezésnek nem célja a magánszemélyek védelme – figyelmen kívül hagyta a Bizottság kontra BASF ügyben ítélet [61] megállapításait, amelyekből az következik, hogy valamely belső szabályzatban foglalt eljárási szabályok olyan lényeges eljárási szabályoknak minősülnek, amelyek be nem tartására közvetlenül hivatkozhatnak a határozattal érintett magánszemélyek.

112. Először is megjegyzem, hogy amikor az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 77. pontjában arra hivatkozott, hogy „a szakértői csoport tagjainak (2002. november 6. és 18. között) tizenhárom naptári nap állt rendelkezésére a felperes válaszának megismerésére", nem jelezte egyértelműen, hogy ezen azt érti-e, hogy a Vámkódex Bizottság eljárási szabályzata 4. cikkének (1) bekezdésében rögzített határidőket betartották. Az sem világos, hogy ez a megállapítás hogyan egyeztethető össze azzal az időponttal – vagyis 2002. november 12-vel –, amikor a megtámadott ítélet szerint a szakértői csoport az ülését megtartotta. [62]

113. Mindezek ellenére nem szükséges vizsgálni, hogy a fent hivatkozott rendelkezésben szereplő határidőket jelen esetben betartották-e (illetve, azt sem, hogy e tekintetben mi volt az Elsőfokú Bíróság döntése), mivel a Vámkódex bizottság eljárási szabályzata 4. cikkének megsértését azzal a megállapítással zárta ki az Elsőfokú Bíróság, hogy e rendelkezésre magánszemélyek nem hivatkozhatnak.

114. Egyetértek a Bizottsággal abban, hogy ez a döntés jogilag megalapozott. A fellebbező ezt vitatván a fent hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítéletre hivatkozik, amelyből egyáltalán nem következik, hogy valamely intézmény vagy bizottság belső szabályzatában előírt eljárási szabály megsértése az elfogadott határozat olyan jogellenességéhez vezet, amelyre magánszemélyek bíróság előtt hivatkozhatnak. Ebben az ítéletében a Bíróság kimondta, hogy a Bizottság eljárási szabályzata 12. cikkének első albekezdésében meghatározott jogi aktusok hitelesítése lényeges eljárási szabálynak minősül, amelynek megsértése megalapozhatja a magánszemély által benyújtott megsemmisítés iránti keresetet, mivel *a hitelesítés célja a jogbiztonság garantálása* a testület által elfogadott szöveg hivatalos nyelveken történő rögzítése révén, így kifogás esetén ellenőrizni lehet, hogy a közölt vagy a közzétett szövegek pontosan megfelelnek-e az elfogadott szövegnek. [63]

115. A Bíróság a be nem tartott eljárási szabály jellegének és céljának figyelembevételével vizsgálta meg a szóban forgó ítéletben, hogy az említett eljárási szabály az EK 230. cikk értelmében lényegesnek minő-

61 – A C-137/92. P. sz., Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítélet (EBHT 1994., I-2555. o.).

62 – A megtámadott ítélet 27. 37., 44. és 98. pontja.

63 – A fent hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 75. és 76. pontja.

sül-e, és hogy ennek megsértésére magánszemélyek hivatkozhatnak-e a megsemmisítés iránti keresetben.

116. A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Vámkódex Bizottság eljárási szabályzata 4. cikke (1) bekezdésének célja az említett bizottság belső működésének – a tagok jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett történő – biztosítása, azonban nem célja a magánszemélyek védelme. Fellebbezésében a fellebbező azontúl, hogy általánosságban kijelentette, hogy a bizottsággal történő konzultációval kapcsolatos szabályok betartása „különösen fontos", illetve megalapozatlanul feltételezte, hogy minden eljárási szabály egyben lényeges eljárási szabálynak is minősül, egyetlen olyan érvet sem terjesztett elő, amely cáfolta volna ezt az állítást. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja összhangban van a Bíróság által a Nakajima kontra Tanács ügyben hozott ítéletben [64] megfogalmazott szabállyal, amely *alapelvnek tekintendő* és minden kétséget kizáróan analógia útján alkalmazható olyan bizottság esetében, mint amilyen a Vámkódex Bizottság. E szabály szerint ugyanis „egy közösségi intézmény eljárási szabályzatának a célja az, hogy a megfelelő igazgatás érdekében megszervezze belső szolgálatainak a működését", „az általa meghatározott szabályok alapvető célkitűzése az eljárás zavartalan menetének – a tagok jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett történő – biztosítása", „de nem céljuk a magánszemélyek védelme".

64 – A C-69/89. sz. ügyben 1991. május 7-én hozott ítélet (EBHT 1991., I-2069. o.) 49. és 50. pontja, amelyre az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 79. pontjában kifejezetten hivatkozott.

117. A Vámkódex Bizottság eljárási szabályzata 4. cikkének (1) bekezdésében rögzített határidő azt a célt szolgálja, hogy a bizottsági tagoknak elegendő idejük legyen az eléjük terjesztett iratok tanulmányozására. Álláspontunk szerint kizárólag a bizottságban képviselt tagállamokra tartozik annak megítélése, hogy a fent hivatkozott rendelkezésben előírtnál kevesebb idő elegendő volt-e a bizottságban ülésező képviselőik számára a döntésükre váró ügy megfelelő tanulmányozására.

118. Véleményem szerint az Elsőfokú Bíróság tehát helyesen állapította meg, hogy a fellebbező a fent hivatkozott rendelkezés megsértésére nem hivatkozhat.

119. Tehát a fellebbezés jelen jogalapjának harmadik részét szintén el kell utasítani.

A Vámkódex 239. cikkének állítólagos téves alkalmazásáról

120. A fellebbező azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a Vámkódex 239. cikkében megfogalmazott, nyilvánvaló hanyagság hiányával kapcsolatos feltétel a jelen esetben nem teljesült.

121. Jogalapjának első részében a fellebbező azt sérelmezi, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen értelmezte a 3319/94/EK tanácsi rendelet 1. cikke (3) bekezdése második albekezdését, és így tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az említett cikk értelmezése nem okoz különösebb nehézséget.

122. A fellebbező lényegében azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság által képviselt álláspontal, valamint az említett rendelet (39) preambulumbekezdésével [65] ellentétben a szóban forgó rendelkezés nem ír elő minden olyan esetben különleges vámot, amikor a dömpingellenes intézkedések kijátszásának kockázatával járó közvetett számlázás áll fenn, hanem csak akkor, ha ez a kijátszás bizonyított.

123. A 3319/94/EK tanácsi rendelet 1. cikke (3) bekezdése második albekezdésének az Elsőfokú Bíróság általi hibás értelmezése ezen túlmenően azt mutatja, hogy – a megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság által képviselt állásponttal ellentétben – az említett rendelkezést nehéz értelmezni.

124. A Bizottsághoz hasonlóan én is azon a véleményen vagyok, hogy ezek az érvek nem helytállóak.

125. Először is le kell szögezni, hogy a 3319/94/EK tanácsi rendelet 1. cikke (3) bekezdése második albekezdésének állítólagos téves értelmezése – a fenti 40–50. pontban előadott okok miatt – önálló kifogásként nem vehető figyelembe, hanem csak olyan érvként, amely az Elsőfokú Bíróságnak a rendelkezés bonyolultságával kapcsolatos értékelése ellen benyújtott kifogás alátámasztására szolgál. Olyan tényezőről van szó, amelyet az ítélkezési gyakorlat szerint a Vámkódex 239. cikkében megfogalmazott nyilvánvaló hanyagság hiányával kapcsolatos feltétel vizsgálatakor kell figyelembe venni. [66]

126. Ugyanis az a véleményem, hogy az ilyen kifogás elfogadhatatlan, mivel valamely rendelkezés összetettségének értékelését a tényállás értékeléséhez hasonlóan kell elemezni,

65 – Ez a preambulumbekezdés különösen azt mondja ki, hogy „[...] indokolt egy olyan mértékű változó vám kivetése, amely lehetővé teszi a közösségi iparág számára az áraknak a bolgár vagy lengyel importőrök vagy azon felek által közvetlenül kiszámlázott behozatal szempontjából történő nyereséges mértékre való emelését, akik az érintett terméket a vizsgálat folyamán exportálták", valamint „indokolt egy azonos alapon számítandó külön vámtétel kivetése minden más behozatal esetében a dömpingellenes intézkedések kijátszásának elkerülése végett".

66 – A C-48/98. sz., Söhl & Söhlke ügyben 1999. november 11-én hozott ítélet (EBHT 1999., I-7877) 56. pontja, és a C-156/00. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2003. március 13-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-2527. o.) 92–95. pontja.

ami nem tartozik a Bíróságnak az Elsőfokú Bíróság ítélete elleni fellebbezés során végzett felülvizsgálata körébe. [67]

127. Hozzáteszem, hogy az említett kifogás nyilvánvalóan megalapozatlan. Ugyanis az kizárólag azon értelmezés bírálatán alapul, amelyet a 3319/94/EK tanácsi rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével kapcsolatban fejtett ki az Elsőfokú Bíróság, és amely értelmezés számomra teljesen helytállónak tűnik. Az említett rendelkezés olvasatakor – még a fellebbező által hivatkozott (39) preambulumbekezdés figyelembevételével is – teljesen egyértelmű, hogy az abban megállapított különleges vám alkalmazásának a közvetlen számlázás fennállása a feltétele, és nem pedig annak bizonyítása, hogy az ilyen számlázás célja és hatása az előző albekezdésben megállapított változó vám megkerülése volt. A fellebbező tehát semmilyen módon sem támasztotta alá, hogy – a megtámadott ítéletben foglaltakkal ellentétben – 3319/94/EK tanácsi rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdése nehezen volt értelmezhető.

128. A jelen jogalap második részében a fellebbező egyrészt azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság azon megállapítása, mely szerint a fellebbező nem mentesülhet saját felelőssége alól azzal, hogy az ügynökei által elkövetett vélt vagy valós hibákra hivatkozik, ellentétes a közösségi ítélkezési gyakorlattal, amely elismerte a vámügynökök szakmai felelősségét, másrészt azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság elfogadta a Bizottság azon állítását, mely szerint a fellebbező rendelkezik a szükséges szakmai tapasztalattal.

129. Az, hogy a Vámkódex 239. cikke szerinti nyilvánvaló hanyagság hiányának tisztázása tekintetében az ügynökök által elkövetett hibák relevánsak-e vagy sem, olyan jogkérdés, amely önmagában felvethető a fellebbezés keretében.

130. E tekintetben megjegyzem, hogy a fellebbező azonban csak arra hivatkozik, hogy két bírósági határozatban – a Van Gend & Loos és Bosman kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben [68], valamint a Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben [69] – is megállapítást nyert, hogy „tevékenységük természetéből adódóan a vámügynökök a behozatali

67 – Bíróság előtt függőben lévő C-282/05. P. sz. ügy, Holcim (Deutschland) kontra Bizottság ügyre vonatkozó 2007. január 11-i indítványom 65. pontjában hasonló érveket fejtettem ki azon vizsgálat során, amely annak meghatározására irányult, hogy az EK 288. cikk második bekezdése értelmében vett, Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapítása tekintetében a közösségi jog megsértése kellően egyértelmű-e. Mindenesetre megjegyzem, hogy a Bíróság a C-499/03. P. sz., Biegi Nahrungsmittel és Commonfood kontra Bizottság ügyben 2005. március 3-án hozott ítéletének (EBHT 2005., I-1751. o.) 42–44. és 49–55. pontjaiban más megközelítést alkalmazott a releváns vámjogi szabályok összetettségének értékelésével kapcsolatos, – a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában lefolytatott – vizsgálat során, amely annak tisztázására irányult, hogy a vámhatóságok által elkövetett hibát egy jóhiszemű adós észlelhette-e.

68 – A 98/83. és 230/83. sz. egyesített ügyekben 1984. november 13-án hozott ítélet (EBHT 1984., 3763. o.) 16. pontja.

69 – A T-290/97. sz. ügyben 2000. január 18-án hozott ítélet (EBHT 2000., II-15. o.) 83. pontja.

vámok megfizetésén túl a vámhatóságoknak bemutatandó iratok szabályosságáért is felelősséget vállalnak".

131. Ezen ítélkezési gyakorlat relevanciája azonban kétségesnek tűnik számomra, mivel a jelen esetben a szóban forgó vám megfizetését a francia vámhatóságok nem a vámügynöktől, hanem a fellebbezőtől kérték. E tekintetben megjegyzendő, hogy a megtámadott ítéletben megállapított tényállásból az tűnik ki, hogy a fellebbező vámügynökei a vámkezelési eljárást *nem a saját nevükben, hanem az Agro Baltic társaság és a fellebbező nevében* folytatták le.[70] A fent hivatkozott Van Gend & Loos és Bosman kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 5. pontjából ellenben az következik, hogy a vámügynök – ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben a fellebbező – az áruk szabad forgalomba bocsátásáról szóló nyilatkozatot *saját nevében*, de valamely másik személy érdekében[71] tette meg, és ezen oknál fogva a Bizottság úgy vélte, hogy az említett vámügynök felelősséget vállalt az árukat esetlegesen terhelő behozatali vámok megfizetéséért[72].

132. Mindenesetre, még ha feltesszük is, hogy a behozatali vámok megfizetése és a vámhatóságoknak bemutatandó iratok szabályossága tekintetében a vámügynök felelőssége még abban az esetben is fennáll, ha az említett vámügynök nem a saját nevében, hanem az importőr nevében tett vámáru-nyilatkozatot, ez semmiképpen sem jár az importőr e felelősség alóli mentesítésével. A francia hatóságok egyébként is a fellebbező felelősségét helyezték előtérbe. Egyébiránt a jelen ügyben fellebbező nem is tett olyan állítást vagy célzást, mely szerint a francia vámhatóságoknak a különleges dömpingellenes vám megfizetését a vámügynököktől kellett volna követelniük. Ezt az érvet egyébként is legfeljebb a nemzeti bíróságok előtt, a francia hatóságoknak a fellebbezőt e vám megfizetésére kötelező határozatával szemben indított eljárás keretében kellett volna felhozni.

133. Minthogy a fellebbező – a fenti 130. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra történő tömör utaláson kívül – egyéb más érvet az Elsőfokú Bíróság azon állításával szemben nem hozott fel, mely szerint a fellebbező nem mentesülhet saját felelőssége alól azzal, hogy az ügynökei által elkövetett vélt vagy valós hibákra hivatkozik, a megtámadott ítéletet ebben a részében nem lehet érvényteleníteni.

134. Ezen következtetés alátámasztására még célszerű megemlíteni – még akkor is, ha ez a megtámadott ítéletben nem történt meg –, hogy a végrehajtási rendelet 905. cikke

70 – A Vámkódex 5. cikke (2) bekezdése szerinti közvetlen képviseletről van tehát szó.

71 – A Vámkódex 5. cikke (2) bekezdése szerinti közvetett képviseletről van tehát szó.

72 – Ellenben a fent hivatkozott Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben hozott ítéletből nem tűnik ki, hogy az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben a vámügynök a saját nevében, de az importőr érdekében, vagy ez utóbbi nevében és érdekében tett vámáru-nyilatkozatot. Mindazonáltal a holland vámhatóságok a vámügynöktől, és nem az importőrtől kérték a mezőgazdasági lefölözések megfizetését, amelynek visszafizetését maga a vámügynök kérte az 1430/79 rendelet 13. cikke alapján.

(1) bekezdésének harmadik albekezdése kimondja, hogy „az érintett személy"– vagyis az a személy, akinél a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében vizsgálni kell, hogy nem merül-e fel csalárd szándék vagy nyilvánvaló hanyagság – kifejezést „ugyanúgy kell értelmezni, mint az [említett rendelet] 899. cikke esetében". E tekintetben ez a cikk pontosítja, hogy „»érintett személy« alatt a 878. cikk (1) bekezdésében említett egy vagy több személy, illetve annak képviselője, valamint minden olyan személy értendő, aki az adott árura vonatkozó vámalakiságok elvégzésében részt vett, vagy annak elvégzésére vonatkozóan utasításokat adott." A jogalanyok ezen csoportjába bizonyosan beletartoznak azok a vámügynökök is, akik a jelen ügyben a vámalakiságokat a fellebbező helyett teljesítették. Még ha feltesszük is – mint ahogy a fellebbező állítja –, hogy a vám kivetése a vámügynökök által a fent említett alakiságok teljesítése során elkövetett tévedésekre vezethető vissza, ez utóbbiak nyilvánvaló hanyagsága mégiscsak azzal jár, hogy a fellebbező nem élhet a vámelengedéshez való joggal.

135. A szükséges szakmai tapasztalat kapcsán a fellebbező hangsúlyozza, hogy a nitrátoldatok importja és exportja terén jártas gazdasági szereplőnek minősül, ám e termékek franciaországi vámkezelési eljárásában egyáltalán nem rendelkezik mélyreható ismeretekkel.

136. Ez a kifogás a fellebbezési eljárás szakaszában is elfogadható, mivel lényegében azzal a tevékenységi körrel kapcsolatban vet fel jogkérdést, amelyhez viszonyítva kell értékelni annak a gazdasági szereplőnek a szakmai tapasztalatát, aki a Vámkódex 239. cikke alapján a vámok elengedését kéri.

137. Nyilvánvalónak tűnik, hogy az említett tevékenységi kör nem eshet egybe magukkal a vámkezelési műveletekkel; ellenkező esetben a gazdasági szereplő szakmai tapasztalatával kapcsolatos feltételt, – amely többek között annak eldöntéséhez szükséges, hogy a Vámkódex 239. cikke értelmében [73] fennáll-e nyilvánvaló hanyagság – automatikusan teljesíti az összes olyan gazdasági szereplő, aki nem vámügynök.

138. Az Elsőfokú Bíróság tehát helyesen állapította meg, – egyébként a Bíróság

73 – Lásd a fenti 66. lábjegyzetben hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

Söhl & Sölke ügyben hozott ítéletében [74] foglalt megállapításokkal összhangban – hogy azt kell vizsgálni, hogy olyan gazdasági szereplőről van-e szó, akinek szakmai tevékenysége elsősorban import- és exportügyletekben áll, valamint hogy az ilyen ügyletek vitelében szerzett-e már bizonyos fokú szakmai tapasztalatot.

139. Következésképpen a jelenleg vizsgált kifogás megalapozatlannak tűnik.

140. A jelen jogalap harmadik részében a fellebbező azt kifogásolta, hogy az Elsőfokú Bíróság a szóban forgó ügyletek során tanúsított magatartását nem elég körültekintőnek ítélte meg.

141. Az Elsőfokú Bíróság ezt a következtetést a fellebbezői magatartás teljes körű vizsgálatára alapozta, és rámutatott, hogy egyrészt a fellebbező – aki pedig a szóban forgó termékek vámkezelési műveletei tekintetében állítólagos járatlanságára, valamint a 3319/94 rendelet alkalmazásában rejlő nehézségekre hivatkozik – nemcsak hogy nem kért tanácsot vámügynökeitől, hanem még nagyon is pontos utasításokat adott nekik, másrészt hibásan állította ki a számlákat. [75]

142. Ami az első kérdést illeti, a fellebbező az Elsőfokú Bírósággal ellentétben azt állítja, hogy a fent hivatkozott rendelet szabályainak pontos végrehajtásáról felvilágosítást kért.

143. Mindazonáltal a fellebbező e tekintetben előterjesztett érvei nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az erre vonatkozó tényeket vagy bizonyítékokat az Elsőfokú Bíróság elferdítette volna. A fellebbező ugyanis csupán azt jegyezte meg, hogy a 2000. március 7-i levelében azt kérdezte a francia vámhatóságoktól, hogy a 3319/94 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének második albekezdése értelmében közvetlen vagy közvetett számlázásnak minősül-e az a módszer, amely szerint a vámkezelési eljárást – az 1997-ben teljesített ügyletekkel megegyezően – le fogja bonyolítatni.

144. Így maga a fellebbező emlékeztetett arra, hogy a jelen ügy alapjául szolgáló ügyletekre 1997-ben került sor. A fellebbező jóval ezen ügyletek megvalósulását követően, a fizetendő vámtartozást megállapító jegyzőkönyv elkészülte [76], és a vámok elengedése

74 – A fent hivatkozott 57. pont.

75 – A megtámadott ítélet 143. és 144. pontja.

76 – A megtámadott ítélet 24. pontja szerint a jegyzőkönyv felvételére a T-135/03. sz. ügy tárgyát képező ügyletek tekintetében 1997. november 13-án, a T-134/03. sz. ügy tárgyát képező ügyletek tekintetében 1998. december 4-én került sor.

iránti kérelem elküldése után fordult felvilágosításért a francia vámhatóságokhoz. [77]

145. A fellebbező által említett körülmény nyilvánvalóan irreleváns az ügyletek teljesítése során a fellebbező által tanúsított gondosság vizsgálata tekintetében.

146. A számlázási hibák vonatkozásában a fellebbező azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság, amikor általános jelleggel említést tett a fenti hibákról, egyben arra is utalt, hogy ezek számos esetben előfordultak, ami nem felel meg a tényleges helyzetnek. E tekintetben a fellebbező egyértelműen kijelentette, hogy a négy vámkezelési művelet során, amelyek mindegyike három különböző ügyletet foglal magában, csupán két hiba fordult elő, és hogy ezek a hibák kizárólag a T-134/03. sz. ügy tárgyát képező iratanyaggal kapcsolatosak.

147. E tekintetben megjegyzem, hogy az Elsőfokú Bíróság egyáltalán nem tett olyan kijelentést vagy célzást, hogy a jelzett számlázási hibák sokszor fordultak volna elő. Ugyanis csupán csak azt állította a megtámadott ítélet 144. pontjában, hogy „a számlák kiállítása során a felperes által elkövetett tévedések is gondosságának hiányát bizonyít[ották]".

148. A fellebbező tehát nem bizonyította, hogy az Elsőfokú Bíróság e tekintetben elferdítette a vonatkozó tényeket vagy bizonyítékokat. Az Elsőfokú Bíróság által jelentősnek vélt azon számlázási hibákkal kapcsolatban, amelyek létezését maga a fellebbező is elismerte a fellebbezési eljárás szakaszában, megjegyzem, hogy ez az Elsőfokú Bíróság által végzett tényértékelés körébe tartozik, amelyet fellebbezési eljárás keretében a Bíróság nem vizsgálhat felül.

149. A fenti megfontolások tehát arra a megállapításra vezetnek, hogy a fellebbező nem bizonyította olyan hiba fennállását, amely érvénytelenítené az Elsőfokú Bíróság azon megállapítását, mely szerint a Bizottság nem követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát azzal, hogy a vitatott határozatokban megállapította, hogy a fellebbezőnek tulajdonítható nyilvánvaló hanyagság hiányával kapcsolatos feltétel nem teljesült.

150. Azt javaslom tehát a Bíróságnak, hogy a jelen fellebbezési jogalapot is utasítsa el.

77 – A megtámadott ítélet 25. pontja szerint a kérelmeket 1999. novemberben és decemberben nyújtották be.

A költségekről

151. Az eljárási szabályzat 122. cikke első bekezdésének értelmében a fellebbezés elutasítása esetén a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

152. Mivel azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Bizottság kérte a fellebbező kötelezését a költségek viselésére, úgy vélem, hogy a költségeket a fellebbezőnek kell viselnie.

Végkövetkeztetések

153. A fenti megfontolások alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

„A fellebbezést utasítsa el.

A Common Market Fertilizers SA-t kötelezze a költségek viselésére."